

Дело C-714/20**Резюме на преюдициалното запитване съгласно член 98, параграф 1 от
Процедурния правилник на Съда****Дата на постъпване:**

24 декември 2020 г.

Запитваща юрисдикция:

Commissione tributaria provinciale di Venezia (Италия)

Дата на акта за преюдициално запитване:

17 ноември 2020 г.

Жалбоподател:

U.I. Srl

Ответник:

Agenzia delle Dogane e dei monopoli — Ufficio delle dogane di Venezia

Предмет на главното производство

Жалби, подадени от U.I. Srl, срещу два акта за установяване на задължения, издадени от ответника, с които са коригирани някои декларации за внос, представени от жалбоподателя от свое име и за сметка на две дружества вносители, и с които е начислен ДДС при внос, за който се твърди, че се дължи солидарно от жалбоподателя.

Предмет и правно основание на преюдициалното запитване

Тълкуване на член 201 от Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 година относно общата система на данъка върху добавената стойност и член 77, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 9 октомври 2013 година за създаване на Митнически кодекс на Съюза.

Преюдициални въпроси

1) Трябва ли член 201 от Директива 2006/112/ЕО от 28 ноември 2006 година, който предвижда, че „[п]ри внос ДДС е дължим от всяко лице или лица, определени или признати като отговорен платец от държавата членка на вноса“, да се тълкува в смисъл, че последната е длъжна да приеме вътрешноправна норма в областта на ДДС при внос (национален данък: решение на Съда от 14.7.2013 г., дело C-272/13), в която изрично се посочват лицата, задължени да извършват съответното плащане?

2) Трябва ли член 77, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 952/2013 от 9 октомври 2013 година (МКС) относно митническите задължения при внос, съгласно който „[п]ри косвено представителство лицето, за сметка на което се извършва митническото деклариране, също е длъжник“, да се тълкува в смисъл, че косвеният представител е отговорен не само за митата, но и за ДДС при вноса само поради факта, че „подава митническа декларация“ от свое име?

Разпоредби на правото на Съюза, на които е направено позоваване

Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 година относно общата система на данъка върху добавената стойност, по-специално член 201.

Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 9 октомври 2013 година за създаване на Митнически кодекс на Съюза, по-специално член 77, параграф 3 във връзка с член 5, точка 18.

Национални разпоредби, на които е направено позоваване

Decreto del Presidente della Repubblica del 26 ottobre 1972, n. 633 («Istituzione e disciplina dell'imposta sul valore aggiunto») (Декрет № 633 на президента на Републиката от 26 октомври 1972 г. за въвеждане и прилагане на данъка върху добавената стойност), по-специално:

Член 1, „Облагаеми сделки“:

„С данък върху добавената стойност се облагат доставките на стоки и услуги, извършени на територията на страната в рамките на предприемаческа дейност, упражняване на занаят или професия, както и вносът, независимо от лицето, което ги извършва“.

Член 17, „Данъчнозадължено лице“:

„1. Данъкът се дължи от лицата, извършващи облагаеми доставки на стоки и услуги, които трябва да го внесат в държавния бюджет едновременно за

всички осъществени сделки и след приспадането, предвидено в член 19, съгласно условията и в сроковете, предвидени в дял II. [...]"

Член 67, „Внос“:

„1. Внос представляват следните операции със стоки, внесени на територията на държавата, с произход от страни или територии, които не са част от територията на Общността, и не са били пуснати в свободно обращение в друга държава членка на Общността, или доставяни от територии, които следва да се считат за изключени от Общността в съответствие с член 7: а) пускането в свободно обращение; б) операциите по активно усъвършенстване, посочени в член 2, буква б) от Регламент (ЕИО) № 1999/85 на Съвета от 16 юли 1985 г.; с) временният внос на стоки, предназначени за реекспортиране в непроменено състояние, които в съответствие с разпоредбите на Европейската икономическа общност не се ползват от пълно освобождаване от вносни мита; d) [...].

2. Подлежат на облагане с данък и операциите по обратен внос след временен износ извън Европейската икономическа общност, както и операциите по повторно внасяне на стоки, изнесени преди това извън Общността.

2-bis. За вноса, посочен в параграф 1, буква а), плащането на данъка се отлага, когато става въпрос за стоки, предназначени да бъдат прехвърлени в друга държава — членка на Европейския съюз, евентуално след извършване на обработката, посочена в приложение 72 към Регламент (ЕИО) № 2454/93 на Комисията от 2 юли 1993 г. и следващите изменения, предварително разрешени от митническите органи.

2-ter. [...]"

Член 70, „Прилагане на данъка“, по-специално първа алинея:

„1. Данъкът върху вноса се установява, начислява и събира за всяка операция. По отношение на споровете и санкциите се прилагат разпоредбите на митническите закони относно граничните такси“.

Decreto legislativo dell'8 novembre 1990, n. 374 («Riordinamento degli istituti doganali e revisione delle procedure di accertamento e controllo in attuazione delle direttive n. 79/695/CEE del 24 luglio 1979 e n. 82/57/CEE del 17 dicembre 1981, in tema di procedure di immissione in libera pratica delle merci, e delle direttive n. 81/177/CEE del 24 febbraio 1981 e n. 82/347/CEE del 23 aprile 1982, in tema di procedure di esportazione delle merci comunitarie») (Законодателен декрет № 374 от 8 ноември 1990 г. относно преустройството на митническите учреждения и преразглеждането на установителните производства и на производствата по контрол в рамките на транспонирането на Директива 79/695/ЕИО от 24 юли 1979 година и на Директива 82/57/ЕИО от 17 декември 1981 година относно процедурите за допускане за свободно

обращение на стоките, както и на Директива 81/177/ЕИО от 24 февруари 1981 година и на Директива 82/347/ЕИО от 23 април 1982 година относно процедурите за износ на общностни стоки), по-специално член 3, „Начисляване и събиране на таксите и разходите“:

„1. Митническите такси се установяват, начисляват и събират съгласно правилата на консолидирания текст на законодателните разпоредби в митническата област, утвърден с Декрет № 43 на президента на Републиката от 23.1.1973 г. и другите митнически закони, освен ако не е предвидено друго в специалните закони, които се отнасят до тях.

2. Предвидените в общностните регламенти мита, налози и други данъци при внос и износ се установяват, начисляват и събират в съответствие с разпоредбите на тези регламенти, както и — когато те препращат към правната уредба на отделните държави членки или във всеки случай не предвиждат такива — съгласно правилата на консолидирания текст на законодателните разпоредби в митническата област, утвърден с Декрет № 43 на президента на Републиката от 23.1.1973 г. и другите митнически закони“.

Decreto del Presidente della Repubblica del 23 gennaio 1973, n. 43 («Approvazione del testo unico delle disposizioni legislative in materia doganale») (Декрет № 43 на президента на Републиката от 23 януари 1973 г. за утвърждаване на консолидирания текст на законодателните разпоредби в митническата област), по-специално:

Член 34, „Митнически и гранични такси“:

„Митнически такси“ са всички такси, които митническите органи са длъжни да събират по силата на закона във връзка с митническите операции. Митническите такси включват „граничните такси“: вносни и износни мита, налози и други данъци при вноса или износа, предвидени в общностните регламенти и съответните правила за прилагане, и освен това що се отнася до внесените стоки, монополните такси, допълнителните гранични данъци и всички други данъци или допълнителни данъци върху потреблението в полза на държавата.“

Член 38, „Данъчнозадължени лица. Право на задържане“:

„Плащането на митническия налог се дължи от собственика на стоките в съответствие с член 56, както и солидарно от всички лица, за сметка на които стоките са внесени или изнесени. За удовлетворяване на вземането за данъка освен законоустановените привилегии държавата има право на задържане върху стоките, които се облагат с този данък. Правото на задържане може да се упражнява и за удовлетворяване на всяко друго вземане на държавата, свързано със стоките, които са предмет на митнически операции“.

Кратко представяне на фактите и производството

- 1 Дружеството U.I. Srl, което е жалбоподател по делото в главното производство, извършва няколко митнически операции по силата на специални пълномощни за представителство на две дружества вносители, съответно A.S.p.A., срещу което е образувано производство за несъстоятелност, и U.C. Srl. Дружеството представя съответните декларации от свое име и за сметка на горепосочените дружества.
- 2 По време на процедурите по проверка Agenzia delle Dogane e dei monopoli — Ufficio delle dogane di Venezia (Агенция „Митници и монополи“ — митническа служба Венеция), която е ответник по делото в главното производство, в хода на действията по установяване отбелязва, че „декларациите за намерение, приложени към всяка от декларациите за внос“ са „ненадеждни“, тъй като се основават на предпоставката, че съответните дружества износители са обичайни износители, обстоятелство, което се счита, че не е установено.
- 3 Поради това проверяваните операции по внос не са били освободени от ДДС, тъй като дружествата вносители A. SpA и U.C. Srl не са „извършили операции, формиращи тавана на необлагаемите с ДДС сделки“.
- 4 Според Agenzia delle Dogane (Агенция „Митници“) съгласно член 77, параграф 3 във връзка с член 5, точка 18 от Регламент № 952/2013, както и член 199 от Регламент № 2454/1993 и член 201 от Регламент № 2913/1992 за създаване на Митнически кодекс на Общността, посочените по-горе дружества вносители и косвеният митнически представител — жалбоподателят, били солидарно отговорни за плащането на данъка.
- 5 Поради това Agenzia delle Dogane (Агенция „Митници“) изготвя два констативни протокола, по които жалбоподателят своевременно представя становища. След като отхвърля изложените в тях доводи, Agenzia delle Dogane издава два акта за установяване на задължения, връчени на жалбоподателя на 15 май 2017 г. и на 6 февруари 2018 г., с които се коригират различните декларации за внос, представени от жалбоподателя и се начислява дължимият ДДС съответно в размер на 173 561,22 EUR и 786 046,24 EUR заедно с лихвите.
- 6 Жалбоподателят оспорва тези актове за установяване на задължения с две отделни жалби до запитващата юрисдикция Commissione tributaria provinciale di Venezia (Данъчна комисия на провинция Венеция), като иска те да бъдат отменени и при условията на евентуалност да бъдат поставени преюдициални въпроси на Съда на Европейския съюз.
- 7 Запитващата юрисдикция взема решение да спре производствата и да отправи настоящото преюдициално запитване.

Основни доводи на страните в главното производство

- 8 U.I. Srl твърди, че не може да се счита отговорно за плащането на ДДС при внос, претендиран с обжалваните актове за установяване на задължения, тъй като член 77, параграф 3 от Регламент № 952/2013 относно митата не би могъл да се прилага разширително за ДДС и нито една разпоредба на италианското право не предвижда солидарната отговорност на косвения митнически представител за плащането на ДДС при внос.
- 9 Освен това тази предполагаема отговорност била в противоречие с изискването на правото на Съюза, съдържащо се в член 201 от Директива 2006/112/ЕО, съгласно което ДДС върху внесените стоки се дължи от лицата, „определени“ или „признати“ като отговорни платци от държавата членка на вноса.
- 10 Agenzia delle Dogane обаче твърди, че правопораждащият факт на данъчното задължение за ДДС, подобно на правопораждащия факт на митническото задължение, е „вносът“, както е посочено в митническото законодателство. То трябвало да се вземе предвид и за определяне на произхода на задължението за ДДС при внос и следователно на данъчнозадължените лица, които трябва да извършат съответното плащане: в настоящия случай, съгласно практиката на Corte di cassazione (Касационен съд), солидарно отговорни били вносителят и косвеният му митнически представител.

Кратко представяне на мотивите за преюдициалното запитване

- 11 Запитващата юрисдикция се позовава най-напред на практиката на Corte di cassazione (Касационен съд), съгласно която, а също и в светлината на практиката на Съда на Европейския съюз, задължението за заплащане на ДДС при внос възниква в момента, в който стоката бъде представена пред митническите органи за влизане на територията на Съюза, както митата, тъй като ДДС при внос е данък, който трябва да бъде установен и събран в момента, в който се реализира предпоставката за възникване на данъчното задължение, а именно вноса.
- 12 Следователно в случай на невалидност на декларацията за намерение, в която, както в настоящия случай, невярно се твърди, че вносителят обичайно извършва вътреобщностни сделки, както вносителят, така и неговият косвен представител ще бъдат задължени солидарно за плащането на ДДС, тъй като последният представя пред митническите органи декларация за намерение от свое име по силата на даденото му пълномощно.
- 13 В заключение, макар ДДС при внос да не е част нито от „граничните“ налози в тесен смисъл, нито от митническите, а по-скоро е част от „националните“ налози и следователно е различен от тях, данъчното задължение възниква едновременно с тях (решения на Съда от 5 май 1982 г., Schul, C-15/81, т. 21,

и от 11 юли 2013 г., Harry Winston SA, C-273/12, т. 41), както е предвидено в член 34 от Декрет № 43/1973 на президента на Републиката.

- 14 Освен това неотдавнашната практика на Corte di cassazione (Касационен съд) извежда принципа, че в случай на пускане в свободно обращение на стоки, които не са с произход от Съюза и за които се предвижда да бъдат въведени в данъчен склад, лицето, подало митническата декларация не носи отговорност за неплащането на данъка за изваждането на стоките, но носи отговорност за това, когато внесените стоки бъдат предоставени за потребление непосредствено след митническия транзит.
- 15 Изложеният по-горе подход на Corte di cassazione (Касационен съд) не се споделя от разглеждащите делата по същество данъчни юрисдикции, които приемат, че при липсата на изрична национална разпоредба, която да предвижда в съответствие с член 201 от Директива 2006/112/ЕО лицата, „определени“ за плащане на ДДС при внос, разпоредбите относно митническите задължения, които уреждат солидарната отговорност на вносителя и на неговия косвен митнически представител по смисъла на правната уредба на Съюза, не могат да се тълкуват разширително.
- 16 Според запитващата юрисдикция отправянето на преюдициално запитване до Съда на Европейския съюз се налага по три причини. На първо място, за целите на решението ѝ по делото е необходимо да се даде тълкуване на посочените в преюдициалните въпроси разпоредби, също и защото от него зависи преценката на съвместимостта на националната правна уредба с правната уредба на Европейския съюз. На второ място, това тълкуване е от общ интерес за еднаквото прилагане на правото на Съюза. Накрая, националната практика на юрисдикциите, които разглеждат делата по същество, от една страна, и на юрисдикциите, които се произнасят по законосъобразността (Corte di cassazione) (Касационен съд), от друга страна, дават противоречиво тълкуване на въпросните разпоредби на правото на Съюза.
- 17 Тълкуването на Съда на Европейския съюз относно обхвата и значението на член 201 от Директива 2006/112/ЕО, и по-специално на значението на термините „определени“ или „признати“, които се отнасят до „лицата“, отговорни платци на ДДС по отношение на държавата членка на вноса, се счита за определящо за разрешаването на спора.
- 18 Всъщност, ако тези термини трябва да тълкуват стеснително, националният законодател би трябвало изрично да определи лицата, които следва да заплащат ДДС при внос. В този случай запитващата юрисдикция би трябвало да приеме, че националните разпоредби определят като отговорен за плащането на ДДС при внос само вносителя.
- 19 От друга страна, ако въпросните термини трябва да се тълкуват разширително, запитващата юрисдикция би трябвало да приложи

разширително национални разпоредби, установени за данъци, различни от ДДС при внос, каквито са митата, и следователно да признае отговорността не само на вносителя, но и на други лица солидарно с последния, дори ако не са изрично „определени“ или „признати“ за лица, които следва да заплащат ДДС (по-специално косвения митнически представител).

- 20 Също толкова определящо за целите на разрешаването на спора е тълкуването на разпоредбите на член 77, параграф 3 от Регламент № 952/2013 (Митнически кодекс на Съюза).
- 21 Всъщност, ако прилагането на посочената разпоредба трябва да се ограничи до митата, признаването на каквато и да било отговорност за ДДС при внос на косвения митнически представител би било изключено, както в случай че внесените стоки бъдат въведени в данъчни складове и не са предназначени за незабавна продажба, така и в случай че бъдат предоставени за потребление веднага след митническия транзит.